

Alfred Nobel
University

III Міжнародна науково-практична конференція науково-педагогічних, педагогічних працівників і молодих учених

**ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПРОФЕСІЙНОГО
СТАНОВЛЕННЯ ФАХІВЦЯ В ІННОВАЦІЙНОМУ
СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ**

матеріали конференції

17-18 квітня 2025 р.

Матеріали
III Міжнародної науково-практичної конференції
науково-педагогічних, педагогічних працівників
і молодих учених

**«ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ
ФАХІВЦЯ В ІННОВАЦІЙНОМУ
СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ»**
(17-18 квітня 2025 р.)

3rd international scientific and practical conference of
scientific and pedagogical, pedagogical staff and young
scientists

**THEORY AND PRACTICE OF THE EXPERT'S
PROFESSIONAL FORMATION IN
THE INNOVATIVE SOCIOCULTURAL AREA**

Proceedings
(17-18 April 2025)

Electronic edition

Dnipro – 2025

УДК 378:371.134:316.61

Т 33

Організаційний комітет:

С.Б. Холод, доктор економічних наук, професор, ректор, ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», Україна – голова оргкомітету;

Н.П. Волкова, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки, ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», Україна – заступник голови;

О.О. Лаврентьєва, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, Криворізький державний педагогічний університет», Україна – заступник голови;

Л.М. Рибалко, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету фізичної культури та спорту, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Україна;

О.В. Лебідь, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри психології та педагогіки, ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», Україна;

О.П. Крупський, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу та міжнародного менеджменту, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Україна;

С.Г. Абасова, доктор філософії, доцент, провідний науковий співробітник Інституту економіки Міністерства освіти та науки Азербайджана, Азербайджан.

Т33

Теорія і практика професійного становлення фахівця в інноваційному соціокультурному просторі: Матеріали 3-ї Міжнародної науково-практичної конференції науково-педагогічних, педагогічних працівників і молодих учених, Дніпро, 17-18 квітня 2025 р. [Електронне видання]. Дніпро: Університет ім. Альфреда Нобеля, 2025. 283 с.

ISBN 978-966-434-605-1

До збірки увійшли матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції. Головна тематика представлених доповідей відповідає напрямом роботи конференції: висвітлено теоретичні і методологічні засади розвитку професійної освіти в Україні в контексті євроінтеграції; окреслено сучасні парадигми в створенні соціокультурного середовища закладу освіти; розкрито зарубіжний досвід організації професійної підготовки молоді та освіти дорослих; схарактеризовано технологічний інструментарій в забезпеченні якості освітнього процесу.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

© Університет імені
Альфреда Нобеля, 2025

в умовах швидкоплинних змін.

Список використаних джерел

1. Лазарєв М. О. Педагогічна творчість: навчальний посібник для студентів, магістрів, аспірантів педагогічного університету: 2-е видання, доповнене і перероблене. Суми : ФОП Цьома С. П., 2016. 294 с.
2. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затверджений наказом МОН від 29.08.2024 року № 1225. URL: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/646-ilovepdf_merged.pdf.
3. Проценко І. Формування професійних компетентностей майбутніх учителів Нової української школи у процесі педагогічної практики. URL: <https://lkr.ndu.edu.ua/index.php/nz/article/view/708>.
4. Саук В. І. Професійна компетентність як основа розвитку сучасного викладача в системі післядипломної педагогічної освіти. *Нова педагогічна думка*. 2012. № 3 (71). С. 57–61.

Т. Ю. Гулько,

*старший викладач кафедри фізичної культури та спорту,
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія
Кондратюка», м. Полтава, Україна*

ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Практичне впровадження здоров'язбережувальних технологій у закладах вищої освіти під час підготовки бакалаврів і магістрів зі спеціальності «Фізична культура і спорт» має стати потужним засобом, що дозволяє навчальному процесу набути спрямованості на збереження й зміцнення здоров'я студентів. У майбутньому ці фахівці мають не лише пропагувати здоровий спосіб життя серед своїх вихованців-спортсменів, а й навчати їх основам здоров'язбереження.

Слід підкреслити, що професійно-педагогічна діяльність спеціаліста з фізичної культури й спорту у створенні здоров'язбережувального освітнього середовища сприяє формуванню особистісної орієнтації на збереження здоров'я у власній діяльності, свідомого ставлення до здоров'я вихованців, зацікавленості у їхньому благополуччі, розвитку емпатії, професійного такту, а також засвоєнню системи психолого-педагогічних і спеціальних знань щодо основ здоров'я, способів його підтримки,

розвитку й рекреації [1, с. 152]. Такий підхід передбачає виконання професійних дій і операцій, спрямованих на забезпечення здорового розвитку людини та запобігання негативному впливу навколишнього середовища [3, с. 33], а також уміння ефективно використовувати здоров'язбережувальні технології на практиці [4, с. 405].

Здоров'язбережувальний компонент освітнього процесу майбутніх бакалаврів і магістрів із фізичної культури і спорту має включати впровадження різноманітних здоров'язбережувальних технологій. У процесі навчання студентів цим технологіям важливо визначити комплекс знань і вмінь, які є основою для формування усвідомленого ставлення до здорового способу життя й культури здоров'язбереження, а також особистісних якостей, що сприяють цьому. Необхідно забезпечити єдність теоретичної та практичної підготовки до використання таких технологій, що передбачає здатність студентів здійснювати складні, культурно орієнтовані види діяльності, спрямовані на практичну реалізацію здоров'язбереження. Евристичне й акмеологічне осмислення сутності професійної компетентності фахівців фізичної культури і спорту, зумовлене погіршенням стану здоров'я різних поколінь, висуває на перший план у структурі освітнього процесу методичку навчання здоров'язбережувальних технологій майбутніх спеціалістів [32].

Таким чином, головним критерієм ефективності здоров'язбережувального навчання майбутніх фахівців із фізичної культури і спорту є його суспільно-оздоровча спрямованість, що забезпечує формування у студентів культури здоров'я через засвоєння ними суспільних цінностей і практичного досвіду. Це може реалізовуватися шляхом інтеграції елементів здоров'язбережувальних технологій у зміст навчальних дисциплін.

Здоров'язбережувальне навчання студентів має бути особистісно орієнтованим, скерованим на розвиток індивідуальності, що передбачає пріоритет суб'єктного підходу у здійсненні здоров'язбережувальної діяльності.

Звідси, основними завданнями здоров'язбережувальної складової освітнього процесу майбутніх фахівців фізичної культури та спорту є:

- 1) послідовна побудова системи професійної здоров'язбережувальної культури суб'єкта як сукупності уявлень про культуру здоров'я та ціннісних здоров'язбережувальних орієнтацій;
- 2) фундаментальна фізкультурна здоров'язбережувальна

навченість та ціннісна мотивація на збереження та покращення здоров'я;

3) розвиток у студентів креативності, творчих здібностей і практичних умінь у напрямі здоров'язбереження [3].

Зазначені вище завдання передбачають визначення та реалізацію комплексу цілей навчання студентів здоров'язбережувальним технологіям, серед яких можна виділити такі [4]:

- *Особистісно-аксіологічні (мотиваційні)*: формування у студентів культури здоров'язбереження шляхом виховання особистісних якостей, що сприяють збереженню й зміцненню власного здоров'я; формування уявлень про здоров'я як соціальну цінність; підвищення мотивації до ведення здорового способу життя; зростання відповідальності за власне здоров'я і здоров'я вихованців; формування активної соціальної позиції щодо здоров'язбереження та готовності виконувати відповідні соціальні функції у професійній діяльності.

- *Прогностичні (пізнавальні)*: опанування системою знань про здоров'я через ознайомлення із досягненнями світової та вітчизняної практики здоров'язбереження, формування уявлень про закономірності становлення здоров'язбережувальних технологій, ознайомлення з історією розвитку теорії здоров'я; розвиток професійної рефлексії, умінь застосовувати здоров'язбережувальні технології, переосмислення попереднього досвіду збереження та примноження здоров'я; вміння порівнювати власні результати з соціально прийнятними стандартами; розвиток орієнтації на здоровий спосіб життя, оптимізацію стану організму, підвищення стресостійкості; засвоєння основних понять і законів психічного розвитку людини, її взаємодії з природою та суспільством; формування умінь креативно застосовувати знання у професійній діяльності, оволодіння практичними навичками у сфері здоров'язбереження.

- *Діяльнісні (технологічні)*: набуття досвіду самостійного використання здоров'язбережувальних технологій у майбутній професійній діяльності; розвиток активної позиції щодо здоров'язбереження, здатності до самовизначення у професії, опанування соціально значущих способів вирішення професійних завдань; формування навичок креативного вирішення професійних проблем, умінь критично оцінювати власну діяльність; розвиток фізкультурно-оздоровчих, лікувально-оздоровчих, екологічних та

технологій безпеки життєдіяльності; здатність оцінювати результати використання здоров'язбережувальних технологій, впроваджувати комплексні методики; оволодіння шляхами саморозвитку і самовдосконалення у професійній сфері.

Таким чином, центральною ідеєю якісної організації навчального процесу стає впровадження здоров'язбережувальних технологій, які розглядають здоров'я як багатовимірне явище, що охоплює соматичний, фізичний, психічний і соціальний компоненти. Саме цим питанням присвячено наукові праці Г. Апанасенка, Т. Ахутіної, Н. Белікової, О. Мітіної та інших дослідників.

Аспектами здоров'язбережувальної освіти займаються В. Горащук, О. Дубогай, В. Бабич; розробці моделей фахівців фізичного виховання зі здоров'язбережувальним компонентом присвятили свої роботи Е. Вільчковський, Г. Власюк. Наукові основи формування здоров'язбережувальної та валеологічної компетентності студентів розглядали В. Бабич, В. Бобрицька, Д. Воронін.

На основі аналізу численних літературних джерел і матеріалів із досвіду закладів вищої освіти встановлено, що майбутній фахівець виконує провідну соціальну функцію з передачі знань і навичок здоров'язбереження представникам різних вікових груп населення. Тому формування ґрунтовних знань, умінь і навичок щодо здоров'язбереження у студентів спеціальності «Фізична культура і спорт» є необхідною та невід'ємною складовою їх професійної підготовки. Такий компонент навчання охоплює як теоретичне, так і практичне опанування здоров'язбережувальними технологіями й передбачає створення здоров'язбережувального освітнього середовища, у центрі якого перебуває діяльність майбутнього фахівця, спрямована на збереження здоров'я.

Список використаних джерел

1. Плачинда Т. С., Гулько Т. Ю. Наукова складова професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Серія : Педагогічні науки.* 2023. Вип. 64. С. 152–158.

2. Плачинда Т. С., Рибалко Л. М., Гулько Т. Ю. Дотримання здорового способу життя майбутніми фахівцями фізичної культури та спорту як необхідна умова якості життя. *Педагогічний альманах.* 2024. № 55. С. 10–16.

3. Рибалко Л. Дидактичні умови формування здоров'язбережувального освітнього середовища в закладах вищої

освіти. *Актуальні проблеми розвитку фізичної культури спорту і туризму в сучасному суспільстві: збірник тез матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (27 листопада 2020 р., м. Івано-Франківськ) / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2020. С. 32–34.*

4. Рибалко Л. Напрями модернізації професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту в умовах воєнного стану. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. 2024. № 3К(176). С. 404–409.*

С. П. Замахіна,
здобувачка ступеня доктора філософії,
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія
Кондратюка», м. Полтава, Україна

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ: ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДИК ПОДОЛАННЯ ТРИВОЖНОСТІ У ПІДЛІТКІВ

Професійна підготовка майбутніх психологів, з урахуванням перспектив розвитку цієї професії, вимагає ретельного аналізу та класифікації сфер професійної діяльності психолога – як у теоретичному, так і в практичному вимірах. Професія психолога є багатогранною, адже вона спрямована на вирішення проблем у різноманітних сферах людського буття. Залежно від обраної спеціалізації та професійних завдань, які має виконувати психолог, до нього висуваються різні вимоги, проте головна мета діяльності завжди полягає в наданні допомоги людині.

Майбутній психолог повинен відповідати не лише професійним, а й особистісним якостям, оскільки головним завданням закладу вищої освіти є підготовка фахівця, який стане професіоналом своєї справи і буде конкурентоспроможним на сучасному ринку праці.

Професія психолога потребує особливої підготовки. Діяльність психолога незалежно від профілю передбачає не лише роботу з людьми, а й глибоке розуміння їхнього внутрішнього світу, що зумовлює певні особливості у професійній підготовці. Саме тому сучасна система освіти повинна приділяти значну увагу підготовці майбутніх психологів.

Питання професійної підготовки психологів активно вивчаються як в українській, так і в зарубіжній науці. Вітчизняні дослідники (І. Войціх, В. Волошина, В. Панок, Ю. Приходько) аналізували